

**PROGRAM PROFILAKTYKI
ZSP NR 1 W RĘDZINACH
GMINNEGO PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO
IM. JANA BRZECHWY**

Na lata:

2016/2017

2017/2018

2018/2019

PROGRAM PROFILAKTYKI

WSTĘP

- I. CELE PROGRAMU
- II. ADRESACI PROGRAMU
- III. BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU
- IV. CHARAKTERYSTYKA BLOKÓW TEMATYCZNYCH
- V. METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU
- VI. NARZĘDZIA DO EWALUACJI PROGRAMU

I

WSTĘP

Przedszkole to „placówka przeznaczona dla dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat, wspomagająca indywidualny rozwój, zapewniająca opiekę odpowiednią do potrzeb dziecka oraz przygotowująca do nauki w szkole” (źródło: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej, Dz. U. Nr 61, poz.624).

Zadaniem przedszkola jest zapewnienie dzieciom właściwych warunków rozwoju fizycznego, umysłowego, emocjonalnego i społecznego, jak i również przygotowanie dziecka do nauki w szkole. Ponadto przedszkole poza edukacją i wychowaniem dzieci, powinno także prowadzić działania profilaktyczne, tzn. zapewniające dzieciom zdrowie i bezpieczeństwo w każdym podejmowanym działaniu.

Wiek przedszkolny to specyficzny okres w życiu dziecka, mający istotny wpływ na zmiany zachodzące w jego indywidualnym rozwoju. Natomiast owa profilaktyka w przedszkolu ma zapobiegać wszelkim niepożądanym zjawiskom w tymże rozwoju.

Działaniem profilaktycznym będzie zatem każde pozytywne oddziaływanie pedagogiczne, utrwalające wartościowe cechy, a zapobiegające powstawaniu tych niepożądanych.

Niniejszy program profilaktyczny przedszkola ma za zadanie uświadomić dzieci w wieku przedszkolnym o istniejących w życiu ludzkim zagrożeniach pochodzących ze świata ludzi i zwierząt oraz wyposażyć je w umiejętność radzenia sobie z nimi. Obowiązkiem każdej osoby dorosłej, zwłaszcza nauczycieli jest stwarzanie każdego dnia warunków sprzyjających kształtowaniu postaw odpowiedzialności za życie własne oraz innych. Tylko kreatywna realizacja działań o charakterze profilaktycznym przez nauczycieli umożliwi wytworzenie się określonych kompetencji u dzieci i ułatwi funkcjonowanie w życiu następnych pokoleń w przyszłości.

Celem programu jest kształtowanie pozytywnych postaw i bezpiecznych zachowań dzieci w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu. Ponadto realizacja programu ma wyposażyć dzieci w niezbędne sprawności, umiejętności i wiadomości dotyczące dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo.

II

CELE PROGRAMU

Cele główne programu:

1. Wyposażenie dzieci w niezbędne sprawności, umiejętności i wiadomości dotyczące dbania o własne zdrowie.
2. Kształtowanie nawyków higienicznych i zachowań prozdrowotnych.
3. Tworzenie warunków sprzyjających bezpieczeństwu dzieci.
4. Promocja zdrowego stylu życia
5. Tworzenie warunków sprzyjających spontanicznej i zorganizowanej aktywności ruchowej dziecka, a przez to rozwijanie jego sprawności fizycznej

Cele szczegółowe programu:

- Uświadomienie dzieciom, że nie zachowanie ostrożności może spowodować różne wypadki: skaleczenia, stłuczenia, oparzenia,
- Uświadomienie dzieciom niebezpieczeństw wynikających z zabawy zapałkami,
- Zapobieganie oraz potępienie agresji i przemocy.
- Nabywanie umiejętności przeciwstawiania się złu fizycznemu i psychicznemu (promocja postaw asertywnych
- Stosowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się w przedszkolu i poza nim
- Uświadomienie niebezpieczeństw grożących na drodze,
 - Uświadomienie dzieciom niebezpieczeństw wynikających z przypadkowych spotkań z nieznanymi,
 - Uświadomienie dzieciom zakazu zbliżania się do nieznanymi psów,
 - Uświadomienie dzieciom spożywania nieznanymi owoców, roślin, pokarmów nieznanego pochodzenia, lekarstw,
- Kształtowanie nawyków higienicznych, dbanie o jamę ustną,
- Uczenie się odpowiedzialności za siebie i swoje zdrowie,
- Tworzenie warunków sprzyjających spontanicznej i zorganizowanej aktywności ruchowej dziecka ,a przez to rozwijanie jego sprawności fizycznej,

III

ADRESACI PROGRAMU

- dzieci 3,4,5,6 – letnie uczęszczające do przedszkola objętego programem
- nauczyciele zatrudnieni w placówce
- rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola objętego programem
- inne osoby związane z placówką

IV

BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU

1. BEZPIECZEŃSTWO NA CO DZIEŃ
2. PIRAMIDA ZDROWEGO ŻYWIENIA
3. HIGIENICZNY TRYB ŻYCIA
4. RUCH W ŻYCIU CZŁOWIEKA
5. ZAGROŻENIA ZE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
6. AGRESJA I PRZEMOC

Treści programowe	Formy realizacji	Realizacja
1. "Bezpieczeństwo na co dzień"	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuacja współpracy z: Powiatową Komendą Policji, Ochotniczą Strażą Pożarną w Rędzinach. - Dostarczanie wzorców właściwego zachowania się poprzez filmy edukacyjne i literaturę dziecięcą. - Poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i nieprawidłowych zachowań w formie scenek rodzajowych i dramowych. - Ćwiczenia praktyczne - opuszczenie budynku przedszkola drogą ewakuacyjną, - Historyjki obrazkowe, rozwiązywanie rebusów i zagadek „Chcemy się bezpiecznie bawić” - Rozmowa kierowana na temat bezpiecznego zachowania się na wycieczkach, spacerach. - Wycieczka na skrzyżowanie, obserwacja ruchu ulicznego. - Zabawy w kolory, wyodrębnianie ze zbioru kolorów które są na sygnalizatorze świetlnym. - Uświadomienie dzieciom niebezpieczeństw związanych z oddalaniem się od opiekunów podczas spacerów i wycieczek. 	

2. „Piramida zdrowego żywienia”	<ul style="list-style-type: none"> - Imieniny witaminy C” Co robić, aby być zdrowym? Co to są witaminy? – praca z tekstem i piosenką. - Przekazanie dzieciom wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania. Prezentacja 	
---------------------------------	--	--

	<p>piramidy żywieniowej – analiza. Uświadomienie dzieciom konieczności spożywania owoców, warzyw jako źródła cennych witamin (własnoręczne przygotowanie surówek i kanapek)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontynuowanie współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną. 	
3. „Higieniczny tryb życia”	<ul style="list-style-type: none"> - Jak dbać o zęby? Kto leczy zęby? - instruktaż prawidłowego czyszczenia zębów. „-Kino przed lustrem” – teatrzyk. - Zabiegi pielęgnacyjne i konieczność ich wykonywania (czystość rąk, uszu, paznokci) 	

4. „Ruch w życiu Człowieka”	<ul style="list-style-type: none"> - „Zgadywanka” – dopełnianka, komu palto, komu sandały - dostosowanie ubioru do temperatury i pory roku. - Czynne uczestnictwo w zabawach organizowanych przez nauczycielkę ; (zabawy ruchowe, zestawy ćwiczeń gimnastycznych, spacer, wycieczki na świeżym powietrzu. 	
5. „Zagrożenia ze środowiska przyrodniczego”	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznawanie grzybów jadalnych i trujących na podstawie ilustracji, - wycieczka do lasu, - wykonywanie zbiorowej pracy plastycznej techniką collage „Uroki i niebezpieczeństwa lasu” - Obserwowania zwierząt (piesków) w bezpiecznym otoczeniu oraz nabywanie nowych wiadomości. - Uświadomienie w jakich sytuacjach zwierzęta mogą być groźne (chore, wystraszone, bezpańskie). - Wskazanie bezpiecznych postaw (postawy obronne) - Spotkanie z pieskiem ratownikiem. 	
6. „Agresja i przemoc”	<ul style="list-style-type: none"> - „Jestem zadowolony, smutny, gniewam się „ - cykl zajęć z zakresu rozpoznawania, nazywania i radzenia sobie z własnymi emocjami. - Pogadanka nt: „Jak radzić sobie w kontaktach z obcymi” Teatrzyk pt: „Czerwony Kapturek” - Cykl zajęć pod hasłem „Podróż po wyspach praw i obowiązków 	

V

CHARAKTERYSTYKA BLOKÓW TEMATYCZNYCH

Nazwa bloku tematycznego	Zamierzone cele operacyjne Dziecko:
1. Bezpieczeństwo na co dzień	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcie bezpieczeństwa; - reaguje na hasła: pali się, ewakuacja itp.; - wykazuje znajomość imienia, nazwiska oraz własnego adresu zamieszkania; - wykazuje znajomość imion i nazwisk rodziców / opiekunów; - zna zasady bezpiecznego poruszania się po drodze; - rozróżnia podstawowe znaki drogowe (informacyjne, ostrzegawcze); - stosuje się do sygnalizacji świetlnej; - wie, jakie są numery telefonów alarmowych (997, 998, 999, 112); - orientuje się, do kogo może zwrócić się o pomoc (np. do policjanta); - zna inne ważniejsze instytucje i pełnione przez nie role społeczne; - przestrzega zasad ustalonych w grupie przedszkolnej (kontrakt grupowy); - stosuje się do zasad bezpiecznego korzystania z placu zabaw / sprzętu / zabawek - porusza się w miejscach dozwolonych; - nie oddala się samo od grupy przedszkolnej; - nie korzysta z urządzeń elektrycznych, nie bawi się przedmiotami niebezpiecznymi, np. zapałkami, szkłem i in.; - przewiduje sytuacje zagrażające bezpieczeństwu / życiu oraz ich konsekwencje; - wykazuje nieufność w stosunku do nieznanym; - samodzielnie i bezpiecznie organizuje sobie czas wolny; - gości w przedszkolu, np. policjanta,

	<p>strażaka, pielęgniarkę (w miarę możliwości);</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że opiekę nad nim sprawuje osoba dorosła
2. Piramida zdrowego żywienia	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje schemat piramidy zdrowego żywienia (jej piętra); - orientuje się w zasadach zdrowego stylu odżywiania (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo, itd.); - dostrzega związek pomiędzy zdrowiem a chorobą; - wie, na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia 12 ochronne); - podaje przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania się (m. in. otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu = przeziębianie się); - zna umiar w jedzeniu (nie objada się); - przewycięża niechęć do spożywania niektórych potraw; - myje owoce i warzywa przed spożyciem.
3. Higieniczny tryb życia	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: higiena, higieniczny tryb życia; - wyróżnia przybory niezbędne do utrzymania higieny; - stosuje higienę na co dzień: - myje ręce przed / po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi przedmiotami, zwierzętami; - dba o czystość własnego ciała (regularna kąpiel, używanie kosmetyków); - dba o czystość ubrania / bielizny; - używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych; - utrzymuje porządek otoczenia wokół siebie (np. sprzęta po sobie); - zdaje sobie sprawę z konieczności chodzenia do snu o tej samej porze (higiena snu); - rozumie istotę wypoczynku; - wykazuje wrażliwość na nadmierny hałas; - podkreśla rolę codziennych ćwiczeń fizycznych; - uczy się podstawowych umiejętności relaksacji i odprężenia (higiena psychiczna); - wie, o konieczności umiejętnego korzystania z chusteczek higienicznych; - zasłania usta podczas kaszlu / kichania; - unika bezpośredniego kontaktu z osobą chorą; - wie o potrzebie przebywania w wywietrzonych pomieszczeniach
4. Ruch w życiu człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie aktywności ruchowej, sportu w życiu; - posługuje się pojęciem zdrowie;

	<ul style="list-style-type: none"> - wie, o potrzebie częstego przebywania na świeżym powietrzu; - bierze aktywny udział w zajęciach ruchowych, gimnastykuje się; - uprawia sporty (gra w piłkę, jazda na rowerze, bieganie, itp.); - ubiera się odpowiednio do warunków pogodowych; - dba o prawidłową postawę ciała; - chodzi na spacer; - wie, jak zapobiegać przemarznięciu, przegrzaniu
5. Zagrożenia ze środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych; - nie dotyka zwierząt, zwłaszcza dzikich; - wie, że nie należy karmić bez zgody / drażnić zwierząt; - zna pozycję obronną, by uniknąć, np. pogryzienia; - orientuje się, jak wyglądają tabliczki informujące, np. o 13 terenie strzeżonym przez psa; - zna wybrane rośliny i inne zagrażające życiu (np. grzyby, owoce trujące); - nie spożywa potraw niewiadomego pochodzenia; - wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia, gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić; - rozumie konieczność pozostawania w miejscu bezpiecznym w czasie burzy, huraganu, powodzi, ulewy, upałów itp.
6. Agresja i przemoc	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: agresja i przemoc; - umie nazwać swoje uczucia; - odgrywa i demonstruje wybrane uczucia (scenki sytuacyjne); - uczy się oswajać z własnym strachem (Strach ma wielkie oczy, Jak przestraszyć swój strach?); - bierze udział w zajęciach odreagowywania złości, np.: skrzynia złości (z gazetami) , rysunek złości ,tabliczka złości, itp. - potrafić utożsamić się z inną osobą (kształtowanie umiejętności empatycznych); - podaje sposoby na pokonanie złości; - reaguje na różne formy agresji i przemocy; - orientuje się, jakie są skutki agresji /przemocy na świecie dla ludzi; - uczy się być asertywne; - rozumie znaczenie słowa zgoda, kompromis; - wykazuje ostrożność i nieufność w kontakcie z osobami obcymi, zły dotyk; - przestrzega zakazu przyjmowania różnych

	rzeczy, np. stodyczy od osób nieznajomych; - stara się być przyjazne dla otoczenia
--	---

METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

A. METODY

1 - podające (pogadanka, opowiadanie, historyjka obrazkowa, anegdota i inne) - problemowe (konwersacje, metody aktywizujące typu inscenizacja, drama, gry dydaktyczne, dyskusja, burza mózgów i in.) - praktyczne (ćwiczenia i działania oparte na konkretności, pokaz, symulacja, spotkania, wycieczki i in.) - eksponujące (np. film, ekspozycja i in.) - programowane (z użyciem np. komputera i projektora)

B. FORMY - indywidualne - zespołowe - grupowe (jednolite / zróżnicowane)

NARZĘDZIA DO EWALUACJI PROGRAMU

PROFILAKTYCZNEGO

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI

Celem ankiety jest dokonanie ewaluacji programu profilaktycznego realizowanego w przedszkolu. Uzyskane informacje posłużą planowaniu dalszej pracy profilaktycznej.

1. Czy zna Pani program profilaktyczny przedszkola?

- Tak
 - NIE
 - SŁABO.....
-

2. Który z elementów programu profilaktycznego uważa Pani za najistotniejszy? Dlaczego?

.....

.....

.....

3. Które z zadań są najtrudniejsze w realizacji? Dlaczego?

.....
.....
.....

4. Czy realizacja programu przynosi efekty?

- TAK
- NIE
- DLACZEGO TAK?.....

5. Jakie metody wykorzystuje Pani najczęściej w trakcie realizacji zadań profilaktycznych i dlaczego?.....

.....
.....
.....

ANKIETA DLA RODZICÓW

Szanowni Państwo, pragniemy pozyskać informacje na temat programu profilaktycznego realizowanego w naszym przedszkolu. Państwa odpowiedzi będą cenną wskazówką do dalszej pracy.

Prosimy zakreślić właściwą odpowiedź:

1. Czy program profilaktyczny przedszkola spełnia Państwa oczekiwania?

- TAK
- NIE
- TRUDNO POWIEDZIEĆ

Jeśli nie, to dlaczego.....

.....
.....

2. Do kogo zwróciłibyście się Państwo w razie problemów z dzieckiem?

- nauczyciel;
- dyrektor;
- poradnia psychologiczno- pedagogiczna;

- inne.....

3. Czy zadania zawarte w programie profilaktycznym służą podniesieniu świadomości dzieci w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia?

- TAK
- NIE
- Jeśli tak, to dlaczego:.....
- Jeśli nie, to dlaczego:.....

4. Czy zdaniem Państwa przedszkole poprzez treści zawarte w programie profilaktycznym kształtuje w dziecku: poczucie bezpieczeństwa?

- TAK
- NIE

uczy rozpoznawania i unikania zagrożeń ze środowiska przyrodniczego oraz świata wirtualnego?

- TAK
- NIE

wpaja zasady higienicznego trybu życia i zdrowego odżywiania?

- TAK
- NIE

uświadamia niebezpieczeństwa związane z uzależnieniami / nałogami?

- TAK
- NIE

uczy reagowania na różne formy agresji i przemocy?

- TAK
- NIE

5. Jakie jeszcze inne zadania profilaktyczne powinno realizować przedszkole?

.....
.....

6. Jakie formy powinna przyjmować współpraca między przedszkolem, a rodzicami w zakresie profilaktyki?.....

.....

7. Gdzie według Państwa dziecko jest narażone na najwięcej zagrożeń?

- na podwórku
- w pobliżu domu
- w przedszkolu
- korzystając z komputera – Internetu
- na wycieczkach
- spacerach
- podczas kontaktów ze starszymi kolegami

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.